

Spis treści

Wprowadzenie	13
Rozdział I. Przedsiębiorstwo turystyczne we współczesnej gospodarce rynkowej	17
1.1. Współczesna gospodarka rynkowa i społeczeństwo konsumpcyjne jako środowiska przedsiębiorstw turystycznych	17
1.2. Przedsiębiorstwa turystyczne – istota, atrybuty, rodzaje	28
1.3. Podstawowe koncepcje i orientacje biznesu przedsiębiorstwa turystycznego ...	38
1.4. Modele funkcjonowania przedsiębiorstwa turystycznego	47
1.5. Zarządzanie przedsiębiorstwem turystycznym – podstawowe kategorie i ujęcia.....	52
1.5.1. Ujęcie funkcjonalne	53
1.5.2. Ujęcie behawioralne (instrumentalne).....	55
1.5.3. Podejście systemowe, sektorowe i integralne do zarządzania przedsiębiorstwem turystycznym	56
Rozdział II. Otoczenie przedsiębiorstwa turystycznego. Analiza na cele zarządzania strategicznego i operacyjnego	59
2.1. Cele i metody analizy otoczenia	59
2.2. Makrootoczenie i jego komponenty	64
2.3. Otoczenie bliskie i jego składniki	73
2.4. Kierunki analiz strategicznych i operacyjnych otoczenia	76
2.4.1. Identyfikacja przedsięwzięć biznesowych firm turystycznych ze względu na układ szans/zagrożeń w otoczeniu.....	76
2.4.2. Ocena stopnia atrakcyjności środowiska przedsiębiorstwa turystycznego – biura podróży (pośrednika turystycznego)	79
2.4.3. Ocena pozycji konkurencyjnej i rynkowej przedsiębiorstw turystycznych w ich w otoczeniu	81

Rozdział III. Potencjał strategiczny przedsiębiorstwa turystycznego i jego organizacja. Analiza na potrzeby zarządzania	85
3.1. Cele, zakres i metody analizy potencjału	85
3.2. Aktywa marketingowe potencjału przedsiębiorstwa turystycznego	95
3.3. Aktywa marketingowe a instrumenty zarządzania marketingowego	98
3.3.1. Produkt i marka przedsiębiorstwa turystycznego	98
3.3.2. Podstawy polityki cenowej firmy turystycznej. Negocjacje w turystyce ...	106
3.3.3. Systemy i kanały promocji oraz dystrybucji	113
3.4. Ocena mocnych/słabych stron potencjału firmy turystycznej	126
3.5. Strategie rozwojowe przedsiębiorstwa turystycznego na podstawie wyników analizy strategicznej.....	130
Rozdział IV. Marketing w procesie zarządzania przedsiębiorstwem turystycznym	133
4.1. Marketing jako koncepcja zarządzania przedsiębiorstwem o orientacji rynkowej.....	133
4.2. Misja ogólna i rynkowa przedsiębiorstwa a jego cele	142
4.3. Ogólna strategia marketingowa przedsiębiorstwa turystycznego oraz proces jej formułowania i komponenty	146
4.4. Strategiczny i operacyjny plan marketingowy.....	159
4.4.1. Istota i funkcje planu marketingowego	160
4.4.2. Treść planu marketingowego	161
4.4.3. Proces planowania marketingowego	166
Rozdział V. Zarządzanie jakością produktu usługowego przedsiębiorstwa turystycznego	168
5.1. Pojęcie i modele jakości usług	168
5.2. Czynniki kształtujące jakość usług turystycznych.....	172
5.3. Wybrane systemy zarządzania jakością produktu usługowego w przedsiębiorstwie turystycznym	174
5.3.1. System norm ISO 9000 a TQM.....	175
5.3.2. System HACCP/ analiza zagrożeń i krytycznych punktów kontroli	179
5.3.3. Systemy kategoryzacji w hotelarstwie i rekomendacji hoteli oraz zakładów gastronomicznych	182
5.3.4. Sposoby i metody oceny jakości w przedsiębiorstwie turystycznym	191
5.3.5. Działania wspomagające świadczenie usług dobrej jakości	196

Rozdział VI. Zarządzanie personelem w przedsiębiorstwie turystycznym	202
6.1. Istota i specyfika pracy w przedsiębiorstwie turystycznym	202
6.2. Cechy pracowników przedsiębiorstwa turystycznego – wymagania wobec personelu	205
6.3. Proces kadrowy w przedsiębiorstwach turystycznych	209
Rozdział VII. Zarządzanie bazą materialną – zapleczem przedsiębiorstwa turystycznego	223
7.1. Majątek trwały i obrotowy przedsiębiorstwa turystycznego	223
7.2. Struktura i funkcje zaplecza materialnego przedsiębiorstw turystycznych	229
7.3. Podstawowe mierniki zdolności usługowej obiektów i urządzeń zaplecza materialno-technicznego przedsiębiorstwa turystycznego	233
7.4. Wybrane wskaźniki ekonomiczne dotyczące wykorzystania i efektów bazy materialnej przedsiębiorstwa turystycznego	237
Rozdział VIII. Analiza i zarządzanie finansami przedsiębiorstwa turystycznego	246
8.1. Zarządzanie procesami finansowania	246
8.2. Zarządzanie procesami inwestycyjnymi	252
8.3. Zarządzanie majątkiem obrotowym	260
Rozdział IX. Kontrola w zarządzaniu przedsiębiorstwem turystycznym	269
9.1. Istota, rodzaje i funkcje kontroli	269
9.2. Proces kontroli a controlling	273
9.3. Operacyjny zakres kontroli (na przykładzie marketingu)	276
9.4. Kontrola strategiczna marketingu	282
Bibliografia	289
Spis ramek	301
Spis rysunków	303
Spis tabel	305

Management of a tourism enterprise

An outline

Edited by Leszek Żabiński

Contents

Introduction	13
Chapter I. A tourism enterprise in the contemporary market economy	17
1.1. The contemporary market economy and consumer society as the environment of tourism enterprises	17
1.2. A tourism enterprise – nature, attributes, types	28
1.3. Basic concepts and business orientations of a tourism enterprise	38
1.4. Models of tourism enterprise functioning	47
1.5. Managing a tourism enterprise – basic categories and perspectives	52
1.5.1. Functional perspective	53
1.5.2. Behavioural (instrumental) perspective	55
1.5.3. Systems, industry and integral approach	56
Chapter II. Environment of a tourism enterprise. Analysis of strategic and operational management goals	59
2.1. Aims and methods of environmental analysis	59
2.2. The macro-environment and its components	64
2.3. The near environment and its components	73
2.4. The line of strategic and operational analyses of environment.....	76
2.4.1. Identification of business ventures of tourism companies according to opportunities/threats in the environment	76
2.4.2. Evaluation of the attractiveness of tourism enterprise's environment – a travel agency (a tourist intermediary)	79
2.4.3. Evaluation of competitiveness and market position of tourism enterprises in their environment.....	81

Chapter III. Strategic potential of a tourism enterprise and its organization.	
Analysis for management needs.....	85
3.1. Aims, scope and methods of potential analysis.....	85
3.2. Marketing assets of tourism enterprise's potential	95
3.3. Marketing assets vs. marketing management instruments.....	98
3.3.1. A product and a brand of a tourism enterprise	98
3.3.2. Basis of pricing policy of a tourism company. Negotiations in tourism.....	106
3.3.3. Promotion and distribution systems and channels	113
3.4. Evaluation of strengths/weaknesses of tourism company's potential.....	126
3.5. Development strategies of a tourism enterprise based on a strategic analysis.....	130
Chapter IV. Marketing in the management process	
of a tourism enterprise.....	133
4.1. Marketing as a management concept of a market-oriented enterprise	133
4.2. Market and general mission of an enterprise vs. its goals.....	142
4.3. General marketing strategy of a tourism enterprise as well as its formulation process and its components.....	146
4.4. Strategic and operational marketing plan	159
4.4.1. Nature and functions of marketing plan.....	160
4.4.2. Content of marketing plan	161
4.4.3. Marketing planning process	166
Chapter V. Managing quality	
of a tourism enterprise's service product	168
5.1. Notion and quality models of services	168
5.2. Factors determining quality of touristic services.....	172
5.3. Selected quality management systems of a service product in tourism enterprise.....	174
5.3.1. ISO 9000 system vs. TQM	175
5.3.2. HACCP system / hazard analysis and critical control point.....	179
5.3.3. Categorization systems in the hotel industry and recommendation systems of hotels and catering services.....	182
5.3.4. Measures and methods of quality evaluation in a tourism enterprise.....	191
5.3.5. Support actions in providing good quality services	196

Chapter VI. Managing personnel in a tourism enterprise	202
6.1. The core and nature of work in a tourism enterprise	202
6.2. Characteristics of tourism enterprise's employees – personnel requirements ...	205
6.3. Human Resources Management in tourism enterprises.....	209
Chapter VII. Management of system infrastructure – facilities of a tourism enterprise	223
7.1. Fixed and current assets of a tourism enterprise	223
7.2. Structure and functions of tourism enterprise's facilities	229
7.3. Basic measurements of service capacity of premises and equipment of tourism enterprise's infrastructure and facilities	233
7.4. Selected economic measurements of utilization and effects of tourism enterprise's system infrastructure.....	237
Chapter VIII. Analysis and management of tourism enterprise's financial resources	246
8.1. Management of funding processes	246
8.2. Management of investment processes.....	252
8.3. Management of current assets.....	260
Chapter IX. Control in management of a tourism enterprise	269
9.1. Nature, types and functions of control	269
9.2. A control process vs. controlling.....	273
9.3. Operational scope of control (on the example of marketing).....	276
9.4. Strategic control of marketing.....	282
Literature	289
List of Frames	301
List of Figures	303
List of Tables	305

CHAPTERS OF THE TEXTBOOK BY:

Katarzyna Bilińska-Reformat – 9

Małgorzata Kieźel – 5

Grażyna Koniorczyk – 6.3

Beata Reformat – 2, 7.1, 7.2

Katarzyna Rupik – 4.4, 8

Izabela Sztangret – 3.3.2, 6.1, 6.2

Joanna Wiechoczek – 3.1, 3.2, 3.3.1, 3.3.3, 3.4, 3.5, 4.3

Leszek Żabiński – Introduction, 1, 4.1, 4.2, 7.3, 7.4